

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา พื้นฐานการปฏิบัติดนตรี
เรื่องเครื่องสาย ซออุ๋ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วย เพื่อน สำหรับนักศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

Peer-assisted Learning to Development of Learning Achievement on
Saw-U String Instrument for Students of the Faculty of Education
Loei Rajabhat University

วราวุฒิ เรืองบุตร¹ อนุวัฒน์ บุตรทองทิม²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา ต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน จากกลุ่มตัวอย่างที่เรียนวิชาพื้นฐานการปฏิบัติดนตรี ปีการศึกษา 2/2559 จำนวน 42 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาพื้นฐานการปฏิบัติดนตรี เรื่องเครื่องสาย ซออุ๋ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน คะแนนทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 24.09 คะแนน ทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 13.02 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16

คำสำคัญ: ซออุ๋, เพื่อนช่วยเพื่อน, เครื่องสาย, ปฏิบัติดนตรีพื้นฐาน

Abstract

The purpose of study 1) To comparison academic achievement of faculty of education students between pre-study and after study with peer-assisted learning activities. 2) To study the satisfaction of students for peer-assisted learning activities with a purposive sampling 42 sample survey semester 2/academic year 2016 students who studying foundation of musical basic skill. Research instrument is test (pre study and after study) Statistics used in analysis is mean and standard deviation. The results show that. 1) The academic achievement of students who studying foundation of musical basic skill about alto fiddle (Saw-U) with peer-assisted learning activities. after

¹ อาจารย์ประจำสาขาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย wruangbut@yahoo.com

² นักวิชาการอิสระ 71 ถนนสรรพสิทธิ์ ซอยสรรพสิทธิ์ 9 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี Anuvat_tle@hotmail.com

study ($\bar{x}=24.09$), pre study ($\bar{x}=13.02$) higher than pre study was statistically significant at 0.5 level of department 2) The level of satisfaction of students for peer-assisted learning activities was high ($\bar{x} = 4.16$)

Keywords: Saw-U, Peer-assisted, String Instrument, Music Basic Skill

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

การจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาศิลปศึกษา แขนงดนตรี ในรายวิชาพื้นฐานการปฏิบัติดนตรี ซึ่งเป็นวิชาพื้นฐานในการปฏิบัติเครื่องดนตรี นักศึกษาจะสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนขั้นที่สูงกว่า การเรียนเกี่ยวกับดนตรีนั้นต้องใช้ทั้งความตั้งใจและสมาธิค่อนข้างมาก อีกทั้งนักศึกษาจำเป็นต้องได้ลงมือปฏิบัติจริง จึงจะสามารถเข้าใจและปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว ทั้งนี้ผู้สอนพบว่านักศึกษาจะมีความแตกต่างระหว่างบุคคลค่อนข้างมาก โดยเฉพาะความสามารถในเรื่องดนตรีไทย กล่าวคือนักศึกษาแขนงดนตรีส่วนใหญ่มีความสามารถในด้านดนตรีสากลและดนตรีพื้นเมืองอีสาน แต่มีแค่บางคนที่มีความสามารถในเรื่องปฏิบัติดนตรีไทย จึงทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในด้านความรู้พื้นฐานทางด้านดนตรีไทย ซึ่งมีผลต่อการเรียนในรายวิชาปฏิบัติพื้นฐานดนตรีในเรื่องการปฏิบัติดนตรีไทย จึงอาจจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาที่ไม่มีความรู้หรือทักษะทางด้านดนตรีไทยนั้นต่ำกว่านักศึกษาที่มีความสามารถทางด้านดนตรีไทย ทั้งนี้ในการเรียนการสอนรายวิชาดังกล่าว นักศึกษาจะต้องใช้ระยะเวลาในการฝึกซ้อมนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียนหรือในห้องปฏิบัติการ ซึ่งสอดคล้องกับ เศรษฐาภรณ์ ตั้งวันเจริญ (2558) ที่ได้อธิบายหนึ่งในกฎการเรียนรู้ที่สำคัญจากทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike's Connectionism) คือ กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) การเรียนรู้ที่คงทนจะเกิดจากการฝึกหัดหรือกระทำซ้ำบ่อยๆ ด้วยความเข้าใจ (เศรษฐาภรณ์ ตั้งวันเจริญ, 2558) ทั้งนี้การฝึกทักษะหรือฝึกหัดปฏิบัติเครื่องบ่อยๆ จึงจะทำให้นักศึกษาที่มีความเข้าใจและมีทักษะในการปฏิบัติในเรื่องดนตรีไทย ซึ่งเป็นเรื่องยากสำหรับผู้ที่ไม่มีความรู้หรือประสบการณ์ในการเรียนดนตรีไทยมาก่อนจึงก่อให้เกิดความรู้สึกลำบากหน่ายในเรียน

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการช่วยเหลือนักศึกษาที่มีทักษะด้านดนตรีไทยค่อนข้างน้อย และในขณะเดียวกันยังสามารถพัฒนานักศึกษาที่มีทักษะทางด้านดนตรีไทยสูงกว่าไปพร้อมๆ กัน โดยให้นักศึกษาที่มีทักษะดังกล่าวได้พัฒนาพฤติกรรมในการให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมชั้น โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer-Assisted Learning) ทั้งนี้วิธีการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่จัดให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน กล่าวคือ กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นกิจกรรมในลักษณะ เก่งช่วยอ่อน ซึ่งเป็นวิธีการที่ผู้เรียนจะให้ความสนใจมาก โดยที่คนเก่งจะเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนการสอน เป็นการส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนในแบบของตนเอง เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้ที่มีทักษะน้อยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยที่กิจกรรมการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ซึ่งเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่เหมาะสำหรับนักศึกษา และเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาในการเรียนการสอนอีกทางเลือกหนึ่ง ที่จะนำไปปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีแบบเพื่อนช่วยเพื่อน สรุปได้ว่ากิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางดังกล่าว ช่วยให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น (ประนอม ตอนแก้ว, 2550) อีกทั้งยังส่งเสริมให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาพื้นฐานการปฏิบัติดนตรีทำให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ สร้างองค์ความรู้ให้แก่ตนเอง แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลมีทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม มีความรับผิดชอบช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งทำให้นักศึกษามีคุณธรรมอันจะส่งผลให้เป็นครูที่ดีในอนาคต

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้สอนวิชาพื้นฐานการปฏิบัติดนตรี จึงได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ปฏิบัติพื้นฐานดนตรีโดยใช้วิธีการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องเครื่องสาย ซอด้วง เพื่อนำมาแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

ดังกล่าว และเกิดการพัฒนาของผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในชั้นเรียนระหว่างเพื่อนนักศึกษา รวมทั้งยังก่อให้เกิดการเห็นคุณค่าในตนเองที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น และยังเป็นการเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนให้มีความกระตือรือร้นมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองด้านอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา ต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาพื้นฐานการปฏิบัติดนตรี เรื่องเครื่องสาย ซอด้วง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ใช้แผนการทดลองแบบศึกษากลุ่มเดียว วัดก่อนและหลังการทดลอง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 650 คน

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาศิลปศึกษา แขนงดนตรี ที่เรียนรายวิชาพื้นฐานการปฏิบัติดนตรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 42 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การปฏิบัติพื้นฐานดนตรีแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องเครื่องสาย ซอด้วง

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 คะแนนจากการทำแบบทดสอบ เรื่อง เครื่องสาย ซอด้วง

2.2.2 ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้แบบวิธีเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องเครื่องสาย ซอด้วง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยค้างนี้ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่อง เครื่องสาย ซอด้วง สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาศิลปศึกษา แขนงดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จำนวน 3 แผน จำนวน 9 ชั่วโมง

2. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนรายวิชาพื้นฐานการปฏิบัติดนตรี เรื่องเครื่องสาย ซอด้วง สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาศิลปศึกษา แขนงดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย แบบชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจพื้นฐานของนักศึกษาก่อนการเรียนว่ามีความรู้มาก-น้อยเพียงใด

3. แบบทดสอบหลังเรียนรายวิชาพื้นฐานการปฏิบัติดนตรี เรื่อง เครื่องสาย ซอู้ สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ สาขาศิลปศึกษา แขนงดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ เพื่อประเมินความรู้หลังเรียนว่ามีความรู้มาก-น้อยเพียงใด

4. แบบประเมินการปฏิบัติเครื่องสาย ซอู้ เป็นแบบมีเกณฑ์การให้คะแนนตามหัวข้อต่อไปนี้

- 4.1 การจับคันชัก ท่างัง
- 4.2 การจับซอ
- 4.3 การไล่น้ต
- 4.4 การบรรเลงลาวจ้อย

5. แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำดังนี้

1. การสร้างแผนการเรียนรู้ มีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษา มคอ.3 และประมวลรายวิชาตามหลักสูตร เกี่ยวกับหลักการจุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เวลาเรียน แนวทางการดำเนินการ และการวัดผล

1.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อหา เรื่องเครื่องสาย ซอู้ สำระสำคัญ จุดประสงค์ การเรียนรู้ และเวลาที่ใช้สอน

1.3 ศึกษาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

1.4 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้วิธีการสอนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม

1.5 กำหนดรูปแบบเพื่อเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีดังนี้

- 1.5.1 ความคิดรวบยอด
- 1.5.2 จุดประสงค์การเรียนรู้
- 1.5.3 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 1.5.4 เนื้อหาสาระ
- 1.5.5 กิจกรรมการเรียนการสอน

1.6 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องเครื่องสาย ซอู้ จำนวน 3 แผน

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ไปทดลองสอนกับนักศึกษาวิชาชีพครู ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ ระยะเวลา เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างการวิจัยต่อไป

2. การสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างแบบวัด ดังนี้

2.1 ศึกษาเนื้อหาและจุดประสงค์จากแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องเครื่องสาย ซอู้ เพื่อจะได้ข้อคำถามได้ตรงสาระสำคัญ

2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3 วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์ เพื่อสร้างข้อสอบให้ครอบคลุมเนื้อหา

2.4 สร้างแบบทดสอบทางการเรียน โดยจัดทำแบบทดสอบ ชนิดเลือกเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ เพื่อจะเลือกใช้จริง 10 ข้อ

2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไปทดลองใช้กับนักศึกษาวิชาชีพครู ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.6 นำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนน และวิเคราะห์ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ค่าความยากง่ายที่ใช้ได้จะอยู่ระหว่าง .20 - .80 โดยคัดเลือกไว้จำนวน 10 ข้อ นำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR 20 ของคูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (Kuder- Richardson) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .69

3. การสร้างแบบประเมินการปฏิบัติเครื่องสาย ซออู้ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดช่วงค่าคะแนน ดังนี้ การจับคันชัก ทำนอง

- 3 หมายถึง การจับคันชัก ทำนอง ถูกต้อง
- 2 หมายถึง การจับคันชักผิด ทำนองถูกต้องหรืออย่างใดอย่างหนึ่งสลับกัน
- 1 หมายถึง การจับคันชักผิด ทำนองถูกต้องแต่หลังค่อม
- 0 หมายถึง การจับคันชักผิด ทำนองผิด

จับซอ

- 2 หมายถึง จับถูกต้อง
- 1 หมายถึง จับซอตรงรัดอกพอดี
- 0 หมายถึง จับซอผิด

ไลโน้ต

- 5 หมายถึง ไลโน้ตได้ถูกต้องทั้งหมด
- 4 หมายถึง เขียน 1 ตัวโน้ต
- 3 หมายถึง เขียน 2-3 ตัวโน้ต
- 2 หมายถึง เขียน 3-5 ตัวโน้ต
- 1 หมายถึง เขียน 5-7 ตัวโน้ต
- 0 หมายถึง ไลโน้ตไม่ได้เลย

บรรเลงลาวจ้อย

- 5 หมายถึง บรรเลงถูกต้อง
- 4 หมายถึง บรรเลงผิดเสียง 1 ครั้ง
- 3 หมายถึง บรรเลงผิดเสียง 2 ครั้ง
- 2 หมายถึง บรรเลงผิดเสียง 3 ครั้ง
- 1 หมายถึง บรรเลงผิดเสียง 4 ครั้ง
- 0 หมายถึง บรรเลงผิดเสียง 5 ครั้ง ขึ้นไป

4. การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน เรื่องเครื่องสาย ซออู้ โดยใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (LiKert) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน มีเกณฑ์การการตรวจคะแนนระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ สาขาวิชาที่เรียน ชั้นปีที่ศึกษาโดยคำถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ด้านความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน โดยมีช่วงค่าคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ทำการทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 42 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ด้วยแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทำแบบทดสอบและมีการประเมินทักษะการปฏิบัติเครื่องสายซอู้ครั้งที่ 1 และเก็บคะแนนที่กลุ่มตัวอย่างทำข้อสอบและปฏิบัติเครื่องดนตรีได้
2. จัดการเรียนการสอนให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องเครื่องสายซอู้ จำนวน 3 แผน 9 ชั่วโมง
3. ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบอีกครั้งหนึ่งด้วยแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และสอบปฏิบัติเพื่อเก็บคะแนนที่นักศึกษาสอบได้ พร้อมทั้งให้กลุ่มตัวอย่างประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน
4. ผู้วิจัยนำผลคะแนนก่อนเรียน หลังเรียน และผลคะแนนการปฏิบัติ รวมไปถึงผลประเมินความพึงพอใจไปวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เครื่องสายซอู้ สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาศิลปศึกษา แขนงดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่อง เครื่องสายซอู้ โดยการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ดังตาราง 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่อง เครื่องสาย ซอู้

กลุ่มทดลอง 1	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	การทดสอบ t	Sig (P)
คะแนนสอบก่อนเรียน	42	30	13.02	1.48	33.98*	0.00
คะแนนสอบหลังเรียน	42	30	24.09	1.64		

*p < .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาศิลปศึกษา แขนงดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องเครื่องสาย ซออู้ มีค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 24.09 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 13.02 โดยคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาศิลปศึกษา แขนงดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่อง เครื่องสาย ซออู้

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอน เรื่อง เครื่องสาย ซออู้ สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน โดยการนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางแสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้เรียนเรื่องเครื่องสาย ซออู้ โดยใช้กิจกรรมแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ข้อ	หัวข้อการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1	นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเนื้อหา	4.02	0.84	ระดับมาก
2	นักศึกษามีความมั่นใจในการทำงาน	4.14	0.87	ระดับมาก
3	นักศึกษาช่วยเพื่อนทำให้ทำงานได้เร็ว	4.16	0.69	ระดับมาก
4	นักศึกษาทำงานได้อย่างมีคุณภาพ	4.14	0.78	ระดับมาก
5	นักศึกษามีความสุขในการเรียนการสอน	4.09	0.87	ระดับมาก
6	นักศึกษามีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อน	4.47	0.70	ระดับมากที่สุด
7	นักศึกษาเกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	4.09	0.87	ระดับมาก
8	นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานซึ่งกันและกัน	4.02	0.84	ระดับมาก
9	นักศึกษามีส่วนช่วยในกิจกรรม	4.28	0.70	ระดับมากที่สุด
10	นักศึกษารู้สึกชอบกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน	4.19	0.70	ระดับมาก
	รวม	4.16	0.08	ระดับมาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ในภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนเรื่อง เครื่องสาย ซออู้ โดยใช้กิจกรรมแบบเพื่อนช่วยเพื่อนอยู่ในระดับมาก (มีค่า $\bar{x}$ = 4.16) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ นักศึกษามีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อน (มีค่า $\bar{x}$ = 4.47) รองลงมาคือ นักศึกษามีส่วนช่วยในกิจกรรม (มีค่า $\bar{x}$ = 4.28) และนักศึกษารู้สึกชอบกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน (มีค่า $\bar{x}$ = 4.19) ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาและนักศึกษาได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานซึ่งกันและกัน (มีค่า $\bar{x}$ = 4.02)

อภิปรายผล

1. ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพื้นฐานการปฏิบัติดนตรี เรื่อง เครื่องสาย ซออู้ สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน คะแนนทดสอบหลัง

เรียนเท่ากับ 24.09 สูงกว่าค่าเฉลี่ย คะแนนทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 13.02 โดยคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบเพื่อนช่วยเพื่อนทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการปฏิบัติเครื่องสาย ซออู้ ที่ดีขึ้นรวมทั้งการมีความสามัคคี รู้จัก การช่วยเหลือ พึ่งพากันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับ อัจฉรา ชำนาญวงษ์ (2553) ที่ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ดนตรี พื้นบ้านอีสาน พื้นฐานการตีโป่งกลางแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนสาระการเรียนรู้ศิลปะ ดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแผน การเรียนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีพื้นบ้านอีสาน (พื้นฐานการตีโป่งกลาง) แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับบุษยากร ชำนาญวงษ์ และคณะ (2560) ที่ได้อธิบายว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นรูปแบบที่มุ่งพัฒนาเด็กทุกคนที่มีความสามารถแตกต่างกันทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้มีความสามารถในการเรียนรู้เท่ากัน เน้นให้นักเรียนมีการรวมกลุ่มเพื่อการทำงานหรือในการปฏิบัติ กิจกรรม การเรียนการสอนมุ่งให้ผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในเกณฑ์ต่ำได้รับประโยชน์จากเพื่อนช่วยเพื่อนจากนักเรียน ที่เก่งกว่าหรือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นักเรียนสามารถดูแลกันได้ทั่วถึง อยู่ในวัยใกล้เคียงกัน มีความสนิทสนม กัน ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารเข้าใจได้ดีสะดวก กล้าซักถามตนเอง จึงทำให้บรรยากาศการเรียนไม่เครียด มีความสุข เป็นกันเอง พร้อมทั้งเป็นการฝึกทักษะทางสังคม ถ้อยทีถ้อยอาศัย ส่งผลให้สังคมอยู่รวมกันอย่างเป็นสุข เช่นเดียวกับ ปาริญา ราพา (2562) ซึ่งอธิบายว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้เป็นคู่ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือกัน มีปฏิสัมพันธ์กันสร้างความสัมพันธ์และความสามัคคี มีการแลกเปลี่ยน ความรู้ ประสบการณ์ มุมมองความคิดเห็นต่างๆร่วมกันเพื่อช่วยกันพัฒนาความรู้เดิมที่มีอยู่ให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. ความความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานการปฏิบัติดนตรี เรื่องเครื่องสาย ซออู้ โดยใช้ กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน โดยภาพรวมนักศึกษาที่มีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.16 ทั้งนี้ในรายข้อแล้วพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ใน หัวข้อมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 รองลงมาคือในหัวข้อมีส่วนร่วมช่วยในกิจกรรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และชอบกิจกรรมเพื่อนช่วย เพื่อนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุษยากร ชำนาญวงษ์ และคณะ (2560) ที่ได้อธิบาย ว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนได้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกันเป็น กลุ่มโดยลดความสามารถลงมือปฏิบัติทำให้เกิดความสนุกสนาน สมาชิกทุกคนมีความสำคัญต่อกลุ่มและเห็นคุณค่า ของตนเองกิจกรรมสอดคล้องกับความต้องการความสนใจเหมาะสมกับวัยและเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข และสอดคล้อง กับ อินทร์ชญาณ์ เจริญสุขเบญจา (2557) ที่อธิบายว่า กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนทำให้มีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนมาก ทำให้มีความรู้มากขึ้น เข้าใจเนื้อหามากขึ้น และมีความรู้สึกสนุกสนานกับกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน รวมไปถึงทำให้เกิด การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ควรส่งเสริมการสอนโดยใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน ในการเรียนในรายวิชาอื่นๆ
2. ควรแนะนำประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นหรืออยากทำกิจกรรม ซึ่งจะส่งผลให้การจัดกิจกรรมนี้ ประสบความสำเร็จมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรประยุกต์การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน ในรายวิชาอื่นๆ
2. ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในระดับชั้นอื่นๆต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- บุษยากร ชัยชวา และคณะ. (2560). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชนเผ่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแม่แอบวิทยาคม. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ปีที่ 10 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2560) : 84.
- ปารีญา ราพา. (2562). การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทฤษฎีการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติทางจิตวิทยาประจำปี พ.ศ.2562 ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 24 มิถุนายน 2562. : 405.
- ประนอม ดอนแก้ว. (2550). การใช้กลวิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวทางกาย ในการ เล่นวอลเลย์บอล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเวียงมอกวิทยา. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เศวตภรณ์ ตั้งวันเจริญ. (2558). ทฤษฎีการเรียนรู้. ค้นเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2563, จาก <https://sites.google.com/site/sawetaporn17/assignments/thvstihlaksutr>
- อินทร์ชญาณ์ เจริญสุขเบญจา. (2557). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพัฒนาเว็บไซต์ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน. การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2557. 7-8 พฤษภาคม 2557. หน้า 512.
- อัจฉรา ชำนาญวงษ์. (2553). ผลการจัดการเรียนรู้ดนตรีพื้นบ้านอีสาน พื้นฐานการตีโปงลางแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนสาระการเรียนรู้ศิลปะ ดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.